INVENTARISATIE VAN HET LANDGOED "OFFEM" IN 1975

Voor de vier de achtereenvolgende keer werd "Offem" geïnventariseerd. Zoals gebruikelijk kregen vooral de vogels de aandacht. Daarnaast werd de inventarisatie van planten voortgezet en werd iets bekend van de hier voorkomende zoogdieren en amfibieën.

De fauna

Hieronder volgt een opsomming van de broedvogels. Ter vergelijking zijn ook de gegevens uit 1974 vermeld.

	1975	1974		1975	1974
Blauwe reiger	6	1	Spotvogel	1	1
Wilde eend	+ 10	6	Winterkoning	17	15
Slobeend	1?	-	Roodborst	10	12
Meerkoet	2	1	Heggemus	7	7
Waterhoen	5	4	Vink	1-2	1
Boomvalk	1	1	Groenling	2	2
Torenvalk	1	1	Huismus	+ 10	?
Bosuil	1	-	Ringmus	+ 5	5
Houtduif	25-30	25-30	Koolmees	11	10
Tortelduif	7	8	Pimpelmees	4	5
Turkse tortel	7	6	Glanskop	1	2
Koekoek	1	1	Staartmees	1	1
Groene specht	1	1	Merel	+ 17	20
Grote bonte specht	1	1	Zanglijster	9	8
Boomklever	1?	-	Spreeuw	22	20
Boomkruiper	1	2	Grauwe vliegenvanger	1	2
Boerenzwaluw	4	3	Fazant	2	2
Tjiftjaf	4	5	IJsvogel	1	1
Fitis	8	10	Zwarte kraai	2	2
Zwartkop	6	5	Kauw	+ 15	15-20
Tuinfluiter	5	8	Ekster	2	2
			Vlaamse gaai	3	3

Van de Blauwe reiger brachten Zes paar hun jongen groot. Een zevende nest werd verlaten voordat het gereed was. De vooruitgang is, landelijk gezien, niet verwonderlijk. In het gehele land is de Blauwe reiger aanmerkelijk toegenomen, wat wel te danken zal zijn aan het ontbreken van strenge winters gedurende, de afgelopen twaalf jaar. Er wordt wel beweerd, dat Blauwe reigers uitermate schadelijk zijn voor de bomen waarin ze broeden. Deze zouden door de grote hoeveelheden uitwerpselen spoedig sterven. Zeker dit laatste is een fabeltje. Van het landgoed Beeckesteijn bij Velsen is bekend, dat een oude eik daar jarenlang twintig nesten herbergde, zonder hiervan noemenswaardige schade te ondervinden.
Van de Slobeend werd op zeven juni een volwassen exemplaar met acht, misschien een week oude jongen gezien. Enkele weken eerder werd regelmatig een paartje van deze schuwe vogels waargenomen. Het is dus aannemelijk dat ze op "Offem" of in de onmiddellijke nabijheid hiervan gebroed hebben.
De Boomvalk heeft dit jaar op "Offem" gebroed en bracht één jong groot. In de nazomer werden regelmatig drie jagende exemplaren boven de moestuin gezien. Een prachtig gezicht!
De Torenvalk broedde weer in de nestkast en bracht tenminste één jong groot.
Van de Bosuil werden al in april twee jongen gezien.
De Boomklevers werden in het broedseizoen regelmatig gesignaleerd, maar andere aanwijzingen voor het broeden ontbreken.
Dit jaar hebben de IJsvogels zeker jongen gehad, maar of ze uitgevlogen zijn is niet bekend. Het gehele jaar door werden twee exemplaren gezien en gehoord.
Buiten de broedvogels werden de volgende soorten nog waargenomen:

Kievit	Kramsvogel	Vuurgoudhaantje
Houtsnip	Grote lijster	Keep
Gierzwaluw	Wespendief	Putter
Koperwiek	Goudhaantje	Sijs

Zoogdieren en amfibieën

Van een volledige inventarisatie van deze diergroepen is geen sprake.
De volgende soorten werden gezien:

konijn	bruine rat	bruine kikker
haas	woelmuis	groene kikker
egel	veldmuis	
mol	wezel	

Van de haas en het konijn werden steeds vier exemplaren gezien. Van de amfibieën is het voorkomen van de groene kikker opvallend. Deze soort is gevoeliger voor waterverontreiniging dan de bruine kikker. Het voorkomen beperkte zich dan ook tot een min of meer geïsoleerde sloot.

Flora

Dit jaar werd, behalve aan de kruidachtige planten, ook aandacht geschonken aan de houtige gewassen, hoewel deze voor het merendeel zijn aangeplant.
Op grond van de tot nu toe bekende gegevens kon slechts een globale indeling in vegetatie-eenheden worden gemaakt. Wel werd het duidelijk dat de invloed van de mens op de plantengroei groot is, bijvoorbeeld in vergelijking met de duinen. Dit zal dan mede de oorzaak zijn, dat goed ontwikkelde plantengemeenschappen niet konden worden onderscheiden. Er is een begin gemaakt met een vegetatiekartering (= het in kaart brengen van de plantengroei) maar door tijdgebrek bleef het hierbij.
Toch kon de plantengroei in de volgende, globale eenheden onderscheiden worden:

1. Waterplanten
   Alle vastgestelde soorten o.a. riet, grote lisdodde, wortelloos, kroos en drijvend fonteinkruid wijzen op voedselrijk tot vervuild water. Dit is niet verwonderlijk, daar jarenlang in de onmiddellijke omgeving van "Offem" ongezuiverd rioolwater werd geloosd.
2. Akkeronkruiden
   Deze worden in de moestuin en langs en op paden, waar de betreding groot is, aangetroffen. Enkele soorten hiervan zijn: zwaluwtong, vogelmuur, perzikkruid, en gewone raket.
3. Planten van vochtige, voedselrijke en regelmatig beweide graslanden
   Enkele kenmerkende soorten hiervan zijn: echte witbol, scherpe boterbloem, smalle weegbree, madeliefje en Brunel.
4. Zoomgemeenschappen
   Deze worden aangetroffen in allerlei overgangssituaties, zoals de overgangen bos-grasland en langs heggen. Kenmerkende soorten: kleefkruid, look zonder look en zevenblad.
5. Planten van min of meer voedselrijke, drassige grond
   Deze zijn te vinden op de overgang land-zoet water. Kenmerkende soorten: grote lisdodde, kalmoes en gele lis.
6. Bossen
   Deze beslaan het grootste deel van "Offem". Ze zijn globaal weer onder te verdelen, waarbij dan niet zo zeer op de niet of nauwelijks natuurlijke boometage gelet werd, maar wel op de kruidenetage (die grotendeels wel natuurlijk is)
   a) het duin-eikenbos
      Kenmerkende soorten: boshyacinth, stengelloze sleutelbloem en gewone vogelmelk.
   b) het abelen-kurkiepenbos
      Kenmerkende soorten: knikkende vogelmelk en voorjaarshelmbloem. Aan de zuidwestrand van "Offem" bevindt zich een ongeveer een meter hoge zand-wal, waar deze bij uitzondering vrij goed ontwikkelde eenheid voorkomt.
   e) het fluitenkruid-essenbos
      Kenmerkende soorten: fluitenkruid o.a.
      Dit type bos komt in Nederland voor op plaatsen die voorheen onbebost waren. Een groot deel van de jongere bossen in West-Nederland behoort hiertoe b.v. het Amsterdamse bos.

Lijst van gevonden kruidachtige en houtige gewassen (ruim 250 soorten en variëteiten) gerangschikt volgens het systeem van Heukels-van Oostroom 18e druk.

Paardestaartfamilie (Equisetaceae)
Heermoes (Equisetum arvense)

Naaktvarenfamilie (Polypodiaceae)
Brede stekelvaren (Dryopteris dilatata)

Ginkgofamilie (Ginkgoinae)
Ginkgo (Ginkgo biloba)

Taxusfamilie (Taxaceae)
Taxus (Taxus baccata)

Dennenfamilie (Pinaceae)
Zilverspar (Abies Alba)
Douglasspar (Pseudotsuga menziesii)
Fijnspar (Picea albies)
Blauwspar (Picea pungens 'Glauca')
Japanse lork (Larix leptolepis)
Japanse treurlork (Larix pendula)
Atlasceder (Cedrus atlantica 'Glauca')
Oostenrijkse den (Pinus nigra ssp.nigra)

Moerascypresfamilie (Taxodiaceae)
Moerascypres (Taxodium distichum)

Cypresfamilie (Cypressaceae)
Dwergcypres (Chamaecyparis species)
Levensboom (Thuja species)
Jeneverbes (Juniperus)
Door tijdgebrek zijn deze niet nader gedetermineerd; er komen van beide geslachten echter zeer veel soorten en variëteiten voor.

Berkenfamilie (Betulaceael)
Zachte berk (Betula pubescens)
Zwarte els (Alnus glutinosa)
Hazelaar (Corylus avellana)

Beukenfamilie (Fagaceae)
Tamme kastanje (Castanea sativa)
Beuk (Fagus sylvatica)
Bruine beuk (Fagus sylvatica 'Atropunicea)
Zomereik (Quercus robur)

Wilgenfamilie (Salicaceae)
Grauwe abeel (Populus canescens)
Italiaanse populier (Populus nigra 'Italica')
Canadapopulier (Populus c canadensis)
Schietwilg (Salix alba)
Treurwilg (Salix alba 'Tristis')

Hennepfamilie (Cannabaceae)
Hop (Humulus lupulus)

Moerbeifamilie (Moraceae)
Vijgeboom (Ficus carica)

Iepenfamilie (Ulmaceae)
Veldiep (Ulmus x hollandica 'Hollandica')

Brandnetelfamilie (Urticaceae)
Grote brandnetel (Urtica dioica)
Kleine brandnetel (Urtica urens)

Duizendknoopfamilie (Polygonaceae)
Bloedzuring (Rumex sanguineus)
Ridderzuring (Rumex obtusifolius)
Schapezuring (Rumex ocetosella)
Veldzuring (Rumex acetosa)
Perzikkruid (Polygonum persicaria)
Zwaluwtong (Polygonum convolvulus)

Posteleinfamilie (Portulacaceae)
Kleine winterpostelein (Claytonia perfoliata)

Anjerfamilie (Caryophyllaceae)
Dagkoekoeksbloem (Melandrium rubrum)
Echte koekoeksbloem (Lychnis flos-cuculi)
Vogelmuur (Stellaria media)
Grootbloemige muur (Stellaria holostea)
Liggend vetmuur (Sagina procumbens)
Drienerfmuur (Moehringia trinervia)
Gewone spurrie (Spergula arvensis)

Plataanfamilie (Platanaceae)
Gewone plataan (Platanus x hybrida)

Tulpeboomfamilie (Magnoliaceae)
Gewone magnolia (Magnolia x soulangeana)
Sterbloem magnolia (Magnolia stellata)
Tulpeboom (Linodendron tulipifera)

Ranonkelfamilie (Ranuncalaceae)
Bosanemoon (Anemone nemorosa)
Speenkruid (Ranunculus ficaria)
Scherpe boterbloem (Ranunculus acris)

Berberisfamilie (Berberidaceae)
Zuurbes (Berberis vulgaris)
Zuurbes (Berberis thunbergii)
Mahonia (Mahonia aquifolium)

Waterleliefamilie (Nymphacaceae)
Waterlelie (Nymphaea alb)

Hoornbladfamilie (Ceratophyllaceae)
Gedoornd hoornblad (Ceratophyllum demersum)

Papaverfamilie (Papaveraceae)
Gewone klaproos (Papaver rhoeas)
Voorjaarshelmbloem (Corydalis solida)
Rankende helmbloem (Corydalis lutea)

Kruisbloemfamilie (Crucifera)
Look zonder look (Alliaria petiolata)
Gewone raket (Sisymbrium officinale)
Gewone zandkool (Diplotaxis tenuifolia)
Pinksterbloem (Cardamine pratensis)
Herderstasje (Capsella bursa-pastoris)
Vroegeling (Erophila verna)

Vetplantenfamilie (Crassulaceae)
Muurpeper (Sedum acre)

Steenbreekfamilie (Saxifragaceae)
Boerenjasmijn (Philadelphus coronarius)
Rode ribes (Ribes sanguineum)
Alpenbes (Ribes alpinum)

Rozenfamilie (Rosaceae)
Moerasspirea (Filipendula ulmaria)
Framboos (Rubus idaeus)
Dauwbraam (Rubus caesius)
Bosbraam (Rubus fruticosus)
Zilverschoon (Potentilla anserina)
Gewoon nagelkruid (Geum urbanum)
Hondsroos (Rosa canina)
Rimpelroos (Rosa rugosa)
Wilde lijsterbes (Sorbus aucuparia)
Drents krenteboompje (Amelanchier lamarckii
Dwergmispel (Cotoneaster horizontalis)
Dwergmispel (Cotoneaster salicifolia)
Eenstijlige meidoorn (Crataegus monogyna)
Japanse sierkers (Prunus serrulata)
Vogelkers (Prunus padus)
Amerikaanse vogelkers (Prunus serotina)

Vlinderbloemfamilie (Papilionaceae)
Witte klaver (Trifolium repens)
Rode klaver (Trifolium pratense)
Hazepootje (Trifolium arvense)
Gewone rolklaver (Lotus corniculatus)
Witte acacia (Robinia pseudo-acacia)
Ringelwikke (Vicia hirsuta)
Vogelwikke (Vicia cracca)

Kattestaartfamilie (Lythraceae)
Gewone kattestaart (Lythrum salicaria)

Teunisbloemfamilie (Onagraceae)
Wilgeroosje (Chamaenerion angustifolium)

Kaasjeskruidfamilie (Malvaceae)
Klein kaasjeskruid (Malva neglecta)
Althaeaboompje (Hibiscus syriacus)

Lindenfamilie (Tiliaceae)
Grootbladige linde (Tilia platyphyllos)

Klaverzuringfamilie (Oxalidaceae)
Stijve klaverzuring (Axalis europaea)

Ooievaarsbekfamilie (Geraniaceae)
Robertskruid (Geranium robertianum)

Esdoornfamilie (Aceraceae)
Gewone esdoorn (Acer pseudoplatanus)
Japanse esdoorn (Acer palmatum)

Paardekastanjefamilie (Hippocastabaceae)
Witte paardekastanje (Aesculus hippocasta)

Hulstfamilie (Aquifoliaceae)
Hulst (Ilex aquifolium)
Er komen ook een aantal "bonte" variëteiten voor die niet nader zijn gedetermineerd

Wijnstokfamilie (Vitaceae)
Onbestendige wingerd (Parthenicissus tricuspidata)
Wijnstok (druif) (Vitis vinifera)

Kornoeljefamilie (Cornaceae)
Witte kornoelje (Cornus alba)
Aucuba (Aucuba japonica)

Klimopfamilie (Hederaceae)
Klimop (Hedera helix)

Schermbloemfamilie (Umbelliferae)
Fluitekruid (Anthriscus sylvestris
Zevenblad (Aegopodium podagraria)
Gewone engelwortel (Angelica sylvestris)
Bereklauw (Heracleum sphondylium)

Sleutelbloemfamilie (Primulaceae)
Stengelloze sleutelbloem (Primula vulgaris)
Penningkruid (Lysimachia nummularia)
Gewoon guichelheil (Anagallis arvensis)

Heidekruidfamilie (Ericaceae)
Rododendron en Azalea (Rhododendron spec.)
Hiervan zijn ongeveer een tiental variëteiten te vinden.

Windefamilie (Convovulaceae)
Akkerwinde (Convolvulus arvensis)

Ruwbladigen (Boriginaceae)
Hondstong (Cynoglossum officinale)
Slangekruid (Echium vulgare)
Smeerwortel (Symphytum officinale)

Nachtschadefamilie (Solanaceae)
Bitterzoet (Solanum dulcamara)

Helmkruidfamilie (Scrophulariaceae)
Knopig helmkruid (Scrophularia nodosa)

Gewone ereprijs (Veronica Chamaedrijs)
Veldereprijs (Veronica arvensis)
Klimopereprijs (Veronica hederifolia
Vingerhoedskruid (Digitalis purpurea)

Lipbloemenfamilie (Labiatae)
Hondsdraf (Glechoma hederacea)
Wolfspoot (Lycopus europaeus)
Bosandoorn (Stachys sylvatica)
Paarse dovenetel (Lamium purpureum)
Witte dovenetel (Lamium album)
Gewone hennepnetel (Galeopsis tetrahit)

Weegbreefamilie (Plantaginaceae)
Grote weegbree(Plantago major)
Smalle weegbree (Plantago lanceolata)

Olijffamilie (Dleaceae)
Gewone es (Fraxinus excelsior)
Gewone sering (Syringa vulgaris)
Chinees klokje (Forsythia x intermedia)
Haagliguster (Ligustrum ovalifolium)

Walstrofamilie (Rubiaceae)
Kleefkruid (Galium aparine)

Kamperfoeliefamilie (Caprifoliaceae)
Gewone vlier (Sambucus nigra)
Gelderse roos (Viburnum opulus)
Chinese weigelia (Weigelia floribunda)
Wilde kamperfoelie (Lonicera periclymenum)
Sneeuwbes (Symphoricarpus rivularis)

Komkommerfamilie (Cucurbitaceae)
Heggerank (Bryonia dioica)

Composietenfamilie (Compositae)
Koninginnekruid (Eupatorium cannabinum)
Madeliefje (Bellis perennis)
Canadese fijnstraal (Erigeron canadensis)
Moerasdroogbloem (Gnaphalium uliginosum)
Gewoon duizendblad (Achillea millefolium)
Bijvoet (Artemisia vulgaris)
Klein hoefblad (Tussilago farfara)
Groot hoefblad (Petasites hybridus)
Klein kruiskruid (Senecio vulgaris)
Jacobskruiskruid (Senecio jacobaea
var.flosctilosus)
Gewone_klis (Arctium pubens)
Kruldistel (Carduus crispus)
Speerdistel (Carduus vulgare)
Akkerdistel (Cirsium arvense)
Gewone paardebloem (Taraxacum vulgaris)
Gewone melkdistel (Sonchus oleraceus)

Fonteinkruidfamilie (Potamogetonaceae)
Drijvend fonteinkruid (Potamogeton natans)

Leliefamilie (liliaceae)
Daslook (Allium ursinum)
Bieslook (Allium schoenoprasum)
Wilde hyacinth (Scilla non-scripta)
Gewone vogelmelk (Ornithogalum umbellatum)
Knikkende vogelmelk (Ornithogalum nutans)
Lelietje-der-dalen (Convallaria majalis)

Narcissenfamilie (Amaryllidaceae)
Sneeuwklokje (Galanthus nivalis)
Narcis (Narcissus spec.)
Zeer veel oude cultuurvariëteiten.

Lissenfamilie (Iridaceae)
Gele lis (Iris pseudacorus)

Russenfamilie (Juncaceae)
Pitrus (Juncus effusus)
Gewone veldbies (Luzula campestris)

Cypergrassanfamilie (Cyperaceae)
Ruige zegge (Carex hirta)
Cyperzegge (Carex pseudocyperus)
Hazezegge (Carex ovalis)

Grassenfamilie (Gramineae)
Zwenkdravik (Bromus tectorum)
Zachte dravik (Bromus mollis)
Reuzenzwenkgras (Festuca gigantea)
Straatgras (Poa annua)
Ruw beemdgras (Poa trivialis)
Kropaar (Dactylis glomerate)
Engels raaigras (Lolium perenne)
Kweek (Elytrigia repens)
Riet (Phragmites australis)
Echte witbol (Holcus lanatus)
Grote vossestaart (Alopecurus pratensis)
Reukgras (Anthoxanthum odoratum)

Aronskelkfamilie (Araceae)
Kalmoes (Acorus calamus)

Eendekroosfamilie (Lemnaceae)
Wortelloos kroos (Woiffia arrhiza)

Kisdodefamilie (Typhqaceae)
Grote lisdodde (Typha latifolia)

Dick Hoek
=========

- - - - - - - - - - - - - -